
ÚSTAVA
SPOJENÝCH
ŠTÁTŮ
AMERICKÝCH

*My, ľud Spojených štátov, v snahe vytvoriť dokonalejšiu
jednotu, nastoliť spravodlivosť, upevniť vnútorný pokoj a zabezpečiť
obranu krajiny, podporovať rast všeobecného blahobytu a zabezpečiť
dobrodennie slobody sebe a svojmu potomstvu, dávame si túto
Ústavu Spojených štátov amerických.*

Č L Á N O K I .

Oddiel 1. Všetka zákonodarná moc uvedená v Ústave náleží Kongresu Spojených štátov, ktorý sa skladá zo Senátu a Snemovne reprezentantov.

Oddiel 2. Snemovňa reprezentantov sa skladá z členov volených vždy na dva roky ľuďom jednotlivých štátov; volebné právo v každom štáte majú tí, ktorí volia do početne silnejšej komory zákonodarného zboru príslušného štátu.

Členom Snemovne reprezentantov sa nemôže stať osoba, ktorá nedosiahla vek 25 rokov, nie je 7 rokov občanom Spojených štátov a nie je obyvateľom štátu, v ktorom bude volená.

[Miesta v Snemovni reprezentantov a priame dane sa rozdelia medzi jednotlivé členské štáty Únie podľa počtu ich obyvateľov, ktorý sa určí tak, že k celkovému počtu všetkých slobodných osôb vrátane tých, ktoré sú v časovo obmedzenom služobnom pomere (Service), a okrem Indiánov, ktorí neplatia dane, sa pripočítajú tri pätiny všetkých ostatných osôb].¹ Skutočné sčítanie obyvateľstva sa uskutoční do troch rokov od prvej schôdze Kongresu Spojených štátov a ďalej sa bude vykonávať každých desať rokov spôsobom, ktorý stanoví zákon. Na 30 000 obyvateľov však nepripadne viac ako jeden reprezentant, ale každý štát má mať najmenej jedného člena Snemovne; pokiaľ sa nevykoná sčítanie obyvateľstva, štát New Hampshire bude mať troch, Massachusetts osem, Rhode Island a Providence Plantations jedného, Connecticut päť, New York šesť, New Jersey štyroch, Pensylvánia osem, Delaware jedného, Maryland šiestich, Virginia

¹ Ustanovenie bolo zmenené druhým oddielom XIV. dodatku Ústavy USA.

desiatich, Severná Karolína piatich, Južná Karolína piatich a Georgia troch členov snemovne.

Ak sa uvoľnia miesta v zastúpení ktoréhokoľvek štátu, jeho výkonný orgán vydá príkaz, aby sa uskutočnili voľby na obsadenie týchto voľných miest.

Snemovňa reprezentantov zvolí svojho predsedu (Speaker) a ostatné orgány; iba snemovňa má právo podať návrh na pozbavenie úradu (Impeachment).

Oddiel 3. Senát Spojených štátov sa skladá z dvoch senátorov za každý štát, ktorí sú volení na dobu šiestich rokov [zákonodarným orgánom príslušného štátu]²; každý senátor má jeden hlas.

Bezprostredne po svojom zvolení, na prvej schôdzi sa senátori rozdelia do troch, pokiaľ možno rovnako početných skupín. Miesta senátorov prvej skupiny sa uprázdnia po dvoch rokoch, druhej skupiny po štyroch a tretej po šiestich rokoch; týmto spôsobom sa bude jedna tretina senátorov voliť každý druhý rok; [ak sa v dôsledku rezignácie alebo z iných príčin uprázdnia miesta v období medzi zasadnutiami zákonodarného orgánu štátu, výkonná moc príslušného štátu ich môže obsadiť dočasným vymenovaním, ktoré bude platné do nasledujúceho zasadnutia zákonodarného orgánu, na ktorom sa uprázdnené miesto obsadí].³

Senátorom sa nemôže stať osoba, ktorá nedosiahla vek 30 rokov, nie je 9 rokov občanom Spojených štátov a nie je obyvateľom štátu, za ktorý má byť zvolená.

Viceprezident Spojených štátov je predsedom Senátu, nemá však hlasovacie právo, okrem prípadu, keď dôjde k rovnosti hlasov.

Senát volí svoje ďalšie orgány a tiež dočasného predsedu Senátu pre prípad neprítomnosti viceprezidenta, alebo pre prípad, keď viceprezident vykonáva úrad prezidenta Spojených štátov.

Iba Senát má právomoc rozhodovať o všetkých návrhoch na pozbavenie úradu (Impeachment). Pokiaľ Senát zasadá za týmto účelom, senátori musia zložiť prisahu alebo slávnostný sľub. Ak je súdený prezident Spojených štátov, zasadanie vedie predseda Najvyššieho súdu. Nikto nemôže byť odsúdený bez súhlasu dvoch tretín senátorov.

² Ustanovenie bolo zmenené prvým oddielom XVII. dodatku Ústavy USA.

³ Ustanovenie bolo zmenené druhým oddielom XVII. dodatku Ústavy USA.

Rozsudok v prípadoch návrhov na pozbavenie úradu a pozbavenie možností funkciu v službách Spojených štátov však môže byť obžalovaný, trestne poriadkom.

Oddiel 4. Čas, miesto a celý priebeh zasadnutia snemovne ustanovuje zákonodarstvo; môže takéto ustanovenia kedykoľvek zmeniť [s výnimkou určenia miest, kde sa bude konať]. [Kongres sa bude schádzať najmenej raz ročne vždy v prvý pondelok v decembri].

Oddiel 5. Každá snemovňa môže schvaľovať zákony, ktoré budú mať silu zákona, ako aj z hľadiska väčšina členov bude tvoriť komitety; nižší počet členov môže schvaľovať účasť neprítomných členov.

Každá snemovňa si môže určiť pravidlá, ktorými sa budú riadiť jej členovia za nevhodné správanie alebo za iné dôvody.

Každá snemovňa vyhotovuje zápisnice, ktoré publikuje, s výnimkou tých, ktoré sú zachované v tajnosti; na želanie jedného z členov v týchto záznamoch uvedú súhlas alebo nesúhlas s obsahom, bez ohľadu na to, či sa týka snemovne alebo jej orgánov.

V čase zasadania Kongresu nemôže snemovňa odročovať svoje zasadnutie na inom mieste, než v miestnosti, v ktorej sa zvyčajne zasadá.

Oddiel 6. Senátorom a reprezentantom stanoví zákon a ktorá sa vypláca.

⁴ Ustanovenie bolo zrušené XVII. dodatkom Ústavy USA.

⁵ Ustanovenie bolo zmenené druhým oddielom XVII. dodatku Ústavy USA.

Rozsudok v prípadoch návrhov na pozbavenie úradu nepresiahne odvolanie z úradu a pozbavenie možnosti vykonávať akúkoľvek čestnú či platebnú funkciu v službách Spojených štátov; ten, kto bude uznaný vinným, však môže byť obžalovaný, trestne stíhaný a odsúdený v súlade s právnym poriadkom.

Oddiel 4. Čas, miesto a celý priebeh volieb do Senátu a Snemovne reprezentantov ustanovuje zákonodarstvo jednotlivých štátov; Kongres však môže takéto ustanovenia kedykoľvek prijať alebo zmeniť svojím zákonom, [s výnimkou určenia miest, kde sa majú vyberať senátori].⁴

[Kongres sa bude schádzať najmenej raz do roka, jeho zasadanie sa začne vždy v prvý pondelok v decembri]⁵, ak sa zákonom nestanovi iný dátum.

Oddiel 5. Každá snemovňa overí voľbu svojich členov tak z hľadiska vlastných volieb, ako aj z hľadiska ich výsledkov a voliteľnosti; nadpolovičná väčšina členov bude tvoriť kvórum nevyhnutné na výkon jej právomoci; nižší počet členov môže schôdzku odložiť na iný deň a môže tiež vyžadovať účasť neprítomných členov prostriedkami, ktoré určí každá snemovňa.

Každá snemovňa si môže určiť vlastný rokovací poriadok, trestať svojich členov za nevhodné správanie a dvojtretinovou väčšinou hlasov vylúčiť svojho člena.

Každá snemovňa vyhotovuje záznamy zo svojho rokovania a z času na čas ich publikuje, s výnimkou tých častí, ktoré podľa jej názoru musia ostať zachované v tajnosti; na želanie jednej pätiny prítomných poslancov sa v týchto záznamoch uvedú súhlasné i odmietavé stanoviská členov obidvoch snemovní, bez ohľadu na to, o akej otázke sa hlasovalo.

V čase zasadania Kongresu nemôže žiadna z jeho snemovní bez súhlasu druhej snemovne odročiť svoje zasadanie na dlhší čas ako tri dni a ani nemôže zasadať na inom mieste, než v ktorom zasadajú obidve snemovne.

Oddiel 6. Senátorom a reprezentantom náleží za ich služby odmena, ktorú stanoví zákon a ktorá sa vypláca z pokladne Spojených štátov. Okrem

⁴ Ustanovenie bolo zrušené XVII. dodatkom Ústavy USA.

⁵ Ustanovenie bolo zmenené druhým oddielom XX. dodatku Ústavy USA.

prípadoch vlastizrady, závažného trestného činu a porušenia verejného poriadku požívajú vo všetkých prípadoch poslaneckú imunitu voči zatknutiu počas prítomnosti na zasadnutí snemovne, príchodu a návratu zo zasadnutia; na žiadnom inom mieste ich nemožno podrobiť výsluchu týkajúceho sa ich prejavu alebo diskusie v jednej zo snemovní.

Žiaden senátor ani reprezentant nesmie byť počas obdobia, na ktoré bol zvolený, vymenovaný do akejkoľvek úradnej funkcie v službách Spojených štátov, pokiaľ by sa táto funkcia utvorila, alebo plat za jej vykonávanie by bol zvýšený v tomto období; žiadna osoba, ktorá vykonáva akýkoľvek úrad v službách Spojených štátov, nemôže byť členom ani jednej zo snemovní, kým pokračuje vo výkone svojho úradu.

Oddiel 7. Všetky návrhy zákonov na zvýšenie štátnych príjmov sa predkladajú v Snemovni reprezentantov; Senát k nim môže navrhovať doplnky, podobne ako pri iných návrhoch zákonov.

Každý návrh zákona, ktorý schválila Snemovňa reprezentantov a Senát, sa musí skôr, ako sa stane zákonom, predložiť prezidentovi Spojených štátov; ak s nim prezident súhlasí, podpíše ho, ak s nim nesúhlasí, vráti ho s námietkami tej snemovni, z ktorej návrh vyšiel. Táto snemovňa zahrnie prezidentove námietky do zápisu o rokovaní o návrhu zákona a zväži ich. Ak po takomto zväžení snemovňa dvojtretinovou väčšinou svojich členov opätovne prijme pôvodný návrh, tento návrh spolu s námietkami prezidenta opätovne postúpi druhej snemovni. Ak po zväžení námietok prezidenta prijme dvojtretinovou väčšinou svojich členov pôvodný návrh aj druhá snemovňa, návrh sa stáva zákonom. Vo všetkých takýchto prípadoch musia členovia oboch snemovní hlasovať podľa mien, pričom sa mená hlasujúcich pre i proti návrhu musia uviesť do zápisu v každej snemovni. Ak prezident nevráti návrh zákona do desiatich dní (nedeľa sa do tohto nepočíta) odo dňa, keď mu bol predložený, stáva sa návrh zákonom rovnako, ako keby ho podpísal. Návrh sa však nemôže stať zákonom, ak Kongres znemožní jeho vrátenie tým, že odročí svoje zasadanie.

Každé nariadenie, uznesenie alebo rozhodnutie (Order, Resolution or Vote), ktoré na svoju platnosť vyžaduje súhlas Senátu a Snemovne reprezentantov (okrem odročenia zasadnutia), sa predkladá prezidentovi Spojených štátov a jeho súhlas vyžaduje ešte predtým, ako nadobudne platnosť; v prípade, ak prezident svoj súhlas neudelí, musí s ním, v súlade s pravid-

lami a obmedzeniami, ktoré sa hlas dvojtretinová väčšina Sen

Oddiel 8. Kongres má právom platky, platíť dlhy, starať sa o c
jených štátoch; všetky clá, dáv
územi Spojených štátov;

požičiavať si peniaze na účel
riadiť obchod s cudzimi náro
a tiež s indiánskymi kmeňmi;

stanoviť jednotné pravidlá o
celom území Spojených štátov

raziť peniaze, upravovať ich
viť jednotky mier a váh;

určovať tresty za falšovanie
štátov;

zriaďovať poštové úrady a p
podporovať pokrok vedy a u

bezpečí na určitú dobu výhrad
zriaďovať sudy podriadené N

definovať a trestať pirátstvo a
vinenia proti medzinárodnému

vyhlasovať vojnu, udeľovať
opatrenia na širom mori, stanov
mori;

povolávať a vydržiavať vojsk
nené na dobu dlhšiu ako dva ro

zriaďovať a udržiavať loďstvo
vydávať predpisy na riadení

ozbrojených síl;

zabezpečovať zvolávanie mil
vzbury a odrážaní nepriateľský

starať sa o organizáciu, výz
nie tých síl milície, ktoré sú

tom sa ponecháva právo vyme
cvik milície podľa predpisov o
gres;

lami a obmedzeniami, ktoré sa vzťahujú na návrhy zákonov, vyjadriť súhlas dvojtretinová väčšina Senátu i Snemovne reprezentantov.

Oddiel 8. Kongres má právomoc určovať a vyberať dane, clá, dávky a poplatky, platiť dlhy, starať sa o obranu krajiny a všeobecný blahobyt v Spojených štátoch; všetky clá, dávky a poplatky musia byť rovnaké na celom území Spojených štátov;

- požičiavať si peniaze na účet Spojených štátov;

- riadiť obchod s cudzími národmi, medzi jednotlivými štátmi federácie a tiež s indiánskymi kmeňmi;

- stanoviť jednotné pravidlá o naturalizácii a jednotné konkurzné právo na celom území Spojených štátov;

- raziť peniaze, upravovať ich hodnotu, domáci i zahraničný kurz a stanoviť jednotky mier a váh;

- určovať tresty za falšovanie meny a štátnych dlhopisov Spojených štátov;

- zriaďovať poštové úrady a poštové cesty;

- podporovať pokrok vedy a umenia tým, že autorom a vynálezcom zabezpečí na určitú dobu výhradné právo na ich diela a vynálezy;

- zriaďovať súdy podriadené Najvyššiemu súdu;

- definovať a trestať pirátstvo a zločiny spáchané na širom mori a iné previnenia proti medzinárodnému právu;

- vyhlasovať vojnu, udeľovať povolenia na zajímanie lodí a na odvetné opatrenia na širom mori, stanovíť predpisy o koristi a zajati na pevnine i na mori;

- povolávať a vydržiavať vojská; peniaze na tento účel nesmú byť vyčlenené na dobu dlhšiu ako dva roky;

- zriaďovať a udržiavať loďstvo;

- vydávať predpisy na riadenie a organizáciu pozemných i námorných ozbrojených síl;

- zabezpečovať zvolávanie milície pri ochrane zákonov Únie, potlačovaní vzbury a odrážaní nepriateľských útokov;

- starať sa o organizáciu, výzbroj a disciplínu milície a vrchné velenie tých síl milície, ktoré sú v službách celej Únie; jednotlivým štátom sa ponecháva právo vymenovať dôstojníkov a právomoc viesť výcvik milície podľa predpisov o discipline a poriadku, ktoré stanoví Kongres;

vykonávať vylučné zákonodarstvo nad okresom (nepresahujúcim desať štvorcových mil), ktorý po tom, čo príslušné územie odstúpi jednotlivé štáty a prevezme Kongres, sa stane sídlom vlády Spojených štátov; vykonávať rovnakú právomoc vo všetkých miestach, ktoré za účelom budovania pevností (opevnení), skladišť, arzenálov, lodeníc, zariadení alebo iných potrebných budov zakúpili Spojené štáty so súhlasom zákonodarného orgánu príslušného štátu; – a

vydávať všetky zákony, ktoré sú nevyhnutné a vhodné (Necessary and Proper) na uskutočňovanie uvedených právomocí a všetkých ďalších právomocí, ktoré táto ústava prepožičala vláde Spojených štátov, jej departamentom alebo úradníkom.

Oddiel 9. Až do roku 1808 nebude Kongres oprávnený zakázať pristahovanie alebo dovoz osôb, ak to ktorýkoľvek zo štátov v súčasnosti jestvujúcich uzná za nutné pripustiť; na podobný dovoz však môže byť uvalené clo alebo daň, ktorá nepresiahne 10 dolárov na každú osobu.

Výsady, udelené listinou Habeas Corpus, môžu byť zrušené, iba ak by to vyžadovala verejná bezpečnosť v prípade povstania alebo nepriateľského útoku.

Nesmie byť vydaný žiadny zákon, ktorého obsahom by bol súdny rozsudok (Bill of Attainder) alebo trestný zákon so spätnou účinnosťou (Ex Post Facto Law).

[Nesmie sa zaviesť žiadna daň z hlavy alebo iná priama daň, iba ak sa tak stalo primerane k súpisu alebo sčítaniu obyvateľstva v súlade s vyššie uvedenými zásadami].⁶

Na výrobky vyvezené z ktoréhokoľvek štátu nesmie byť uvalená nijaká daň alebo clo.

Prostredníctvom obchodných alebo finančných predpisov sa nesmú zvyhodňovať prístavy jedného štátu pred prístavmi štátu iného; lode, ktoré prichádzajú alebo odchádzajú z ktoréhokoľvek štátu, nie sú povinné vplávať do prístavu iného štátu, vybavovať tam formality a platiť colné poplatky.

Peniaze zo štátnej pokladne sa môžu vydávať iba na základe povolenia stanoveného zákonom; z času na čas sa zverejňujú riadne výkazy a účty príjmov a výdajov štátnych prostriedkov.

⁶ Ustanovenie bolo zmenené XVI. dodatkom Ústavy USA.

Spojené štáty nesmú prepožičať zastávajúca platenú či čestnú funkciu bez súhlasu Kongresu prijat akýkoľvek titul od ktoréhokoľvek princa, kráľa

Oddiel 10. Žiaden štát nesmie uzatvárať (Treaty), nesmie vstúpiť do aliancie, nie na zajatie lodí; raziť peniaze; vykonávať iným ako zlatom alebo striebrom bol súdny rozsudok, zákon so spätnou účinnosťou, ktorý by porušoval zmluvné záväzky, alebo iné zákony.

Žiaden štát nesmie bez súhlasu Kongresu vyvážať žaný či vyvážený tovar okrem prípadov, ktoré sú v realizáciu zákonov štátov o inšpekcii a dani uvalených štátom na dovoz do Spojených štátov; všetky zákony toho druhu musia byť schválené Kongresom.

Žiaden štát nesmie bez súhlasu Kongresu z tonáže, budovať vojsko alebo vojenský zmluvy alebo dohody s cudzimi štátmi, vyhlásť vojny, pokiaľ nebol priamo napadnutý, alebo v bezpečnej situácii, ktorá neznesie odklad

Č L Á N

Oddiel 1. Výkonná moc patri prezidentovi. Jeho funkčné obdobie trvá štyri roky a môže byť zvolený zidentom na rovnaké obdobie nasledujúceho roka.

Každý jednotlivý štát určí – spôsobom, ktorý si zvolí – počet voliteľov, rovnajúci sa počtu senátorov Snemovne reprezentantov, ktorých má byť v každom štáte. Tom však nesmie byť ani senátor ani predstaviteľ štátu, ktorá osoba, ktorá zastáva nejaký čestný úrad v štáte.

Spojené štáty nesmú prepožičať nijaké šľachtické tituly; a žiadna osoba zastávajúca platenú či čestnú funkciu v službách Spojených štátov nesmie bez súhlasu Kongresu prijať akýkoľvek dar, odmenu, úrad (Office) alebo titul od ktoréhokoľvek princa, kráľa či vlády cudzieho štátu.

Oddiel 10. Žiaden štát nesmie uzatvoriť akúkoľvek medzinárodnú zmluvu (Treaty), nesmie vstúpiť do aliancie či konfederácie; udeľovať povolenie na zajatie lodí; raziť peniaze; vydávať bankovky a zmenky; platiť dlhy iným ako zlatom alebo striebrom; prijať zákon, ktorého obsahom by bol súdny rozsudok, zákon so spätnou účinnosťou alebo zákon, ktorý by porušoval zmluvné záväzky, alebo udeľovať akékoľvek šľachtické tituly.

Žiaden štát nesmie bez súhlasu Kongresu uvaliť akékoľvek clo na dovážaný či vyvážený tovar okrem prípadov, keď to bolo krajne nevyhnutné na realizáciu zákonov štátov o inšpekcii; čistý dôchodok zo všetkých ciel a daní uvalených štátom na dovoz či vývoz výrobkov plynúce do pokladne Spojených štátov; všetky zákony tohto druhu podliehajú revízii a kontrole Kongresu.

Žiaden štát nesmie bez súhlasu Kongresu uvaliť akýkoľvek poplatok z tonáže, budovať vojsko alebo vojnové loďstvo v čase mieru, uzavierať zmluvy alebo dohody s cudzími štátmi alebo cudzou mocou, vstupovať do vojny, pokiaľ nebol priamo napadnutý alebo sa nachádzal v takej nebezpečnej situácii, ktorá neznesie odklad.

Č L Á N O K II.

Oddiel 1. Výkonná moc patrí prezidentovi Spojených štátov amerických. Jeho funkčné obdobie trvá štyri roky. Prezident je volený spolu s viceprezidentom na rovnaké obdobie nasledujúcim spôsobom:

Každý jednotlivý štát určí – spôsobom, ktorý stanoví jeho zákonodarný orgán – počet voliteľov, rovnajúci sa celkovému počtu senátorov a členov Snemovne reprezentantov, ktorých tento štát vysiela do Kongresu; voliteľom však nesmie byť ani senátor ani člen Snemovne reprezentantov ani osoba, ktorá zastáva nejaký čestný alebo platený úrad v správe Spojených štátov.

[Volitelia sa zhromaždia vo svojich štátoch a pomocou hlasovacích lístkov volia dve osoby, z ktorých aspoň jedna nie je obyvateľom rovnakého štátu ako sú volitelia. Potom zostavia zoznam všetkých osôb, ktorým boli odovzdané hlasy, a zistia počet hlasov pre každú z nich; volitelia potom tento zoznam overia, podpíšu a zapečatený zašlú do sídla vlády Spojených štátov, adresovaný predsedovi Senátu. Predseda Senátu v prítomnosti Senátu a Snemovne reprezentantov otvorí všetky zoznamy a potom sa vykoná sčítavanie hlasov. Osoba, ktorá dostala najväčší počet hlasov, sa stane prezidentom, ak tento počet prevýši polovicu celkového počtu hlasov voliteľov; ak takúto väčšinu získajú viaceri a ak viac osôb získa rovnaký počet hlasov, potom Snemovňa reprezentantov hlasovacími lístkami zvolí jednu z týchto osôb za prezidenta; ak nikto nezíska takúto väčšinu, Snemovňa reprezentantov zvolí prezidenta rovnakým spôsobom z piatich osôb, ktoré získali najväčší počet hlasov. Pri takomto výbere prezidenta sa bude hlasovať podľa štátov, pričom členovia Snemovne reprezentantov z každého štátu budú mať iba jeden hlas; volebné kvórum pri takomto hlasovaní utvárajú dve tretiny štátov, ktoré sú zastúpené jedným alebo niekoľkými členmi snemovne; na zvolenie je nevyhnutná väčšina všetkých štátov. V každom prípade osoba, ktorá po voľbe prezidenta získa najväčší počet hlasov voliteľov, sa stane viceprezidentom. Ak však dve alebo viac osôb získa rovnaký počet hlasov, Senát pomocou hlasovacích lístkov zvolí z nich viceprezidenta.]⁷

Kongres môže určiť čas voľby voliteľov i deň, v ktorý budú volitelia hlasovať; tento deň musí byť rovnaký na celom území Spojených štátov.

Na úrad prezidenta je voliteľná iba osoba, ktorá získala občianstvo Spojených štátov narodením (toto občianstvo mala v čase prijatia ústavy), dosiahla vek 35 rokov a žije najmenej 14 rokov v Spojených štátoch.

⁷ Ustanovenie bolo zmenené XII. dodatkom Ústavy USA.

[Ak bude prezident zbavený svojho ne neschopným vykonávať svoje práva na viceprezidenta; Kongres stanoví v prípade, keď by pre vyššie uvedené nemohli naďalej vykonávať svoj úrad do tých čias, kým pominú prekážky r kcie alebo kým bude zvolený nový pr

Prezident dostáva počas stanovenej nu, ktorú v priebehu jeho funkčného c v priebehu tohto obdobia prezident n odmenu od Spojených štátov, ani od l

Pred nástupom do funkcie musí p alebo slávnostný sľub: „Slávnostne p čestne vykonávať funkciu prezidenta budem zachovávať, strážiť a brániť Ú

ak sa obzalovaný z vlastizrady neprí

Oddiel 2. Prezident je vrchným vel štátov a rovnako aj milícií v jednotliv službu pre celú Úniu; môže vyžadov úradníkov všetkých departmentov fe týkajúcich sa ich úradu; má právo nari losť (Pardon) za previnenia proti Spo dy (Impeachment).

Prezident má právo po odporúčaní dzinárrodné zmluvy, súhlas musia vys rov; po odporúčaní a so súhlasom Se zástupcov štátu a konzulov, sudcov ných úradníkov Spojených štátov, kt iným spôsobom a ktorých úrad vznik ktoré uzná za vhodné, môže Kongres alebo vedúcim departmentov oprávne

Prezident má právo obsadzovať mi Senát nezasadá, jeho takéto poverení šieho zasadania Senátu;

podlieha tento trest

ASPI v

⁸ Ustanovenie bolo zmenené XXV. dodatkom

[Ak bude prezident zbavený svojho úradu, zomrie, odstúpi alebo sa stane neschopným vykonávať svoje práva a povinnosti, prechádza jeho úrad na viceprezidenta; Kongres stanoví zákonom, ktorý štátny funkcionár v prípade, keď by pre vyššie uvedené okolnosti prezident i viceprezident nemohli naďalej vykonávať svoj úrad, bude vykonávať prezidentský úrad do tých čias, kým pominú prekážky na obvyklý výkon prezidentskej funkcie alebo kým bude zvolený nový prezident.]⁸

Prezident dostáva počas stanovenej doby za výkon svojej funkcie odmenu, ktorú v priebehu jeho funkčného obdobia nemožno zvýšiť alebo znížiť, v priebehu tohto obdobia prezident nesmie dostať akúkoľvek inú peňažnú odmenu od Spojených štátov, ani od ktoréhokoľvek štátu Únie.

Pred nástupom do funkcie musí prezident zložiť nasledujúcu prisahu alebo slávnostný sľub: „Slávnostne prisahám (alebo sľubujem), že budem čestne vykonávať funkciu prezidenta Spojených štátov a podľa svojich síl budem zachovávať, strážiť a brániť Ústavu Spojených štátov.“

Oddiel 2. Prezident je vrchným veliteľom armády a loďstva Spojených štátov a rovnako aj milícii v jednotlivých štátoch, pokiaľ tieto vykonávajú službu pre celú Úniu; môže vyžadovať písomné vyjadrenia od vedúcich úradníkov všetkých departmentov federálnej správy o všetkých otázkach týkajúcich sa ich úradu; má právo nariadiť odloženie trestu alebo udeliť milosť (Pardon) za previnenia proti Spojeným štátom, s výnimkou vlastizraždy (Impeachment).

Prezident má právo po odporúčaní a so súhlasom Senátu uzatvárať medzinárodné zmluvy, súhlas musia vysloviť dve tretiny prítomných senátorov; po odporúčaní a so súhlasom Senátu vymenúva veľvyslancov, iných zástupcov štátu a konzulov, sudcov Najvyššieho súdu a všetkých ostatných úradníkov Spojených štátov, ktorých vymenovanie nie je upravené iným spôsobom a ktorých úrad vznikol na základe zákona. V prípadoch, ktoré uzná za vhodné, môže Kongres zákonom zveriť prezidentovi, súdom alebo vedúcim departmentov oprávnenie vymenovať aj nižších úradníkov.

Prezident má právo obsadzovať miesta, ktoré sa uprázdnia v čase, keď Senát nezasadá, jeho takéto poverenia strácajú platnosť na konci najbližšieho zasadania Senátu;

⁸ Ustanovenie bolo zmenené XXV. dodatkom Ústavy USA.

Oddiel 3. Prezident predkladá z času na čas Kongresu Správy o stave Únie a odporúča mu na úvahu opatrenia, ktoré pokladá za nevyhnutné a užitočné; za mimoriadnych okolností zvoláva obidve snemovne alebo jednu z nich; v prípade nezhody oboch snemovní o otázke, na aký dlhý čas majú odročiť svoje zasadanie, odročí ho podľa vlastného uváženia; prijíma veľvyslancov a ostatných zástupcov cudzích štátov; stará sa o to, aby sa zákony svedomite uplatňovali; vymenúva všetkých úradníkov Spojených štátov.

Oddiel 4. Prezident, viceprezident a všetci úradníci Spojených štátov budú pozbaveni funkcie, ak budú obžalovaní a odsúdení z vlastizrady, úplatkárstva alebo z iných ťažkých zločinov a trestných činov.

Č L Á N O K III.

Oddiel 1. Súdna moc v Spojených štátoch patrí Najvyššiemu súdu a takým nižším súdom, ktoré utvára a zriaďuje Kongres. Sudcovia Najvyššieho súdu i nižších súdov vykonávajú svoj úrad doživotne (During Good Behaviour); za svoju službu dostávajú v pravidelných intervaloch náhradu, ktorá im nesmie byť počas výkonu úradu znížená.

Oddiel 2. Súdna moc sa vzťahuje na všetky prípady podľa práva a spravodlivosti (in Law and Equity), ktoré spadajú pod ustanovenia tejto ústavy, zákonov Spojených štátov a medzinárodných zmlúv, či už existujúcich alebo tých, ktoré sa uzatvoria v mene Spojených štátov; na všetky prípady, ktoré sa dotýkajú záležitosti vyslancov, iných zástupcov Únie a konzulov; – na všetky prípady, ktoré spadajú pod admirálnu a námornú jurisdikciu; – na spory, v ktorých jednou stranou sú Spojené štáty, a na – spory medzi dvoma alebo viacerými štátmi; – [na spory medzi štátom a občanom druhého štátu];⁹ – na spory medzi občanmi rôznych štátov Únie; – na spory medzi občanmi toho istého štátu, ktorí si robia nárok na pozemky ležiace v rôznych štátoch Únie; – [na spory medzi štátom alebo jeho občanmi s cudzimi štátmi, alebo ich občanmi či poddanými].¹⁰

⁹ Ustanovenie bolo zmenené XI. dodatkom Ústavy USA.

¹⁰ Ustanovenie bolo zmenené XI. dodatkom Ústavy USA.

Najvyšší súd má originárnu jurisdikciu dotýkajú veľvyslancov, iných zástupcov v ktorých štát je stranou sporu. Vo všetkých prípadoch je Najvyšší súd odvolacou inštitúciou s tými výnimkami a na základe takýchto výnimiek.

Všetky trestné činy, s výnimkou ústavných zločinov, sa jedávajú za účasti poroty (Jury); súd bol spáchaný trestný čin; ak však trestný čin bol spáchaný v štáte, ktorého štátu, súdne konanie prebieha v štáte, ktorým určí Kongres.

Oddiel 3. Ako vlastizradu možno vykonať v Spojených štátoch alebo spolčenie sa s nepriateľom a podpory nepriateľovi. Nikto nemôže byť obžalovaný, ak sa obžalovaný z vlastizrady nepriznal.

Kongres má právo stanoviť trest za trestné činy a práv alebo konfiškácia majetku na príbuzných a trest možno vykonať.

Č L Á N O

Oddiel 1. Verejné akty, dokumenty (ako listiny) koľvek štátu požívajú úplnú dôveru a u ktorých môže všeobecne platným právnym predpisom skúma pôvod a právna sila podobných akto.

Oddiel 2. Občania ktoréhokoľvek štátu (Citizens) a slobody (Immunities) ako občania štátu.

Osoba obžalovaná v ktoromkoľvek štáte za trestný čin alebo zločinu, ktorá ušla a je v štáte, ktorý má dost výkonnej moci štátu, z ktorého ušla, podlieha tento trestný čin.

Najvyšší súd má originárnu jurisdikciu vo všetkých prípadoch, ktoré sa dotýkajú veľvyslancov, iných zástupcov Únie a konzulov a v prípadoch, v ktorých štát je stranou sporu. Vo všetkých ostatných už uvedených prípadoch je Najvyšší súd odvolacou inštanciou pre právne i faktické otázky s tými výnimkami a na základe takých pravidiel, ktoré stanoví Kongres.

Všetky trestné činy, s výnimkou ústavnej žaloby (Impeachment), sa predjednávajú za účasti poroty (Jury); súdne konanie prebieha v štáte, v ktorom bol spáchaný trestný čin; ak však trestný čin nebol spáchaný na území niektorého štátu, súdne konanie prebieha v mieste alebo v miestach, ktoré zákonom určí Kongres.

Oddiel 3. Ako vlastizradu možno kvalifikovať iba vyvolanie vojny proti Spojeným štátom alebo spolčenie sa s ich nepriateľom a poskytovanie pomoci a podpory nepriateľovi. Nikto nemôže byť odsúdený za vlastizradu, pokiaľ spáchanie tohto trestného činu nepotvrdia dvaja svedkovia, alebo ak sa obžalovaný z vlastizrady neprizná na verejnom súdnom konaní.

Kongres má právo stanoviť trest za vlastizradu; pozbavenie cti, občianskych práv alebo konfiškácia majetku v dôsledku vlastizrady sa neprenáša na príbuzných a trest možno vykonať iba za života odsúdeného.

Č L Á N O K I V .

Oddiel 1. Verejné akty, dokumenty (Records) a súdne rozsudky ktoréhokoľvek štátu požívajú úplnú dôveru a uznanie v ostatných štátoch. Kongres môže všeobecne platným právnym predpisom určiť spôsob, ktorým sa preskúma pôvod a právna sila podobných aktov, dokumentov a rozsudkov.

Oddiel 2. Občania ktoréhokoľvek štátu požívajú všetky výsady (Privileges) a slobody (Immunities) ako občania ostatných štátov.

Osoba obžalovaná v ktoromkoľvek štáte z vlastizrady, závažného trestného činu alebo zločinu, ktorá ušla a je nájdená v inom štáte, bude na žiadosť výkonnej moci štátu, z ktorého ušla, vydaná štátu, ktorého jurisdikcii podlieha tento trestný čin.

[Žiadna osoba, ktorá vykonáva službu alebo pracuje v jednom štáte v súlade s jeho právnym poriadkom a ktorá ušla do iného štátu, nesmie byť podľa žiadneho zákona alebo nariadenia tohto štátu oslobodená od svojej služby alebo práce, ale na žiadosť strany, ktorá má na takúto službu alebo prácu nárok, musí byť vydaná.]¹¹

Oddiel 3. O prijatí nových štátov do Únie rozhoduje Kongres, avšak žiaden štát nesmie vzniknúť na území iného štátu, ani spojením dvoch alebo viacerých štátov alebo častí niekoľkých štátov bez toho, aby s tým vyslovili súhlas zákonodarné orgány týchto štátov a Kongres.

Kongres je oprávnený disponovať územím a iným majetkom, ktorý patrí Spojeným štátom, a v súvislosti s tým vydávať všetky potrebné pravidlá a opatrenia; žiadne ustanovenie tejto ústavy nemožno interpretovať ako prejudikujúce akékoľvek nároky Spojených štátov alebo ktoréhokoľvek jednotlivého štátu.

Oddiel 4. Spojené štáty zaručujú každému štátu v tejto únii republikánsku štátnu formu (Republican Form of the Government), chránia ho proti nepriateľskému útoku a na požiadanie jeho zákonodarného orgánu alebo aj exekutívy (ak sa nemôže zistiť zákonodarný orgán) ho chránia aj proti vnútornej agresii (Domestic Violence).

¹¹ Ustanovenie bolo zmenené XIII. dodatkom Ústavy USA.

Kongres môže navrhnúť dodatky k ústave, ktoré sa môžu týkať dvoch tretín jeho oboch snemovní alebo, ak sú potrebné, zákonodarných orgánov jednotlivých štátov. Kongres môže tiež zvoláť zjazd zástupcov štátov (Conventio) ako súčasťou ústavy iba vtedy, ak ich schváli zákonodarné orgány štátov alebo konventy v troch štvrtinách podľa toho, aký spôsob ratifikácie navrhnú.

Pritom žiadny dodatok ústavy sa do rozsahu článku I a štvrtého odseku deviateho oddielu prvej ústavy nesmie byť ústavným dodatkom bez svojho vlastného hlasovacieho práva v Senáte.

Všetky dlhy a záväzky, ktoré vznikli do prijatia tejto ústavy, Spojené štáty rovnako platné za tejto ústavy.

Táto ústava, zákony Spojených štátov v súlade s ňou a všetky zmluvy, ktoré sú alebo budú uzavreté v súlade s vyšším právom krajiny; sudcovia všetkých súdov v prípade, ak by sa v ústave či zákonoch nenašli žiadne iné ustanovenia.

Senátori a členovia Snemovne reprezentujúcej jednotlivých štátov, ako aj všetci členovia, ktorí tak v Spojených štátoch, ako aj v jednotlivých štátoch, alebo slávnostným sľubom dodržiavajú ústavu alebo jej plnenie akejkoľvek spoločenskej povinnosti v týchto štátoch sa však nesmie ako podmienka prijatia považovať za vyznanie.

Č L Á N O K V .

Kongres môže navrhnúť dodatky k ústave, keď to uznajú za nevyhnutné dve tretiny jeho oboch snemovní alebo, ak o to požiadajú dve tretiny zákonodarných orgánov jednotlivých štátov, môže Kongres za týmto účelom zvolať zjazd zástupcov štátov (Convention). Tieto dodatky sa stanú platnou súčasťou ústavy iba vtedy, ak ich schvália tri štvrtiny zákonodarných orgánov štátov alebo konventy v troch štvrtinách jednotlivých štátov – podľa toho, aký spôsob ratifikácie navrhne väčšina členov Kongresu Únie.

Pritom žiadny dodatok ústavy sa do roku 1808 nemôže dotýkať prvého a štvrtého odseku deviateho oddielu prvého článku ústavy a žiadny štát nesmie byť ústavným dodatkom bez svojho súhlasu pozbavený práva na rovné hlasovacie právo v Senáte.

Č L Á N O K V I .

Všetky dlhy a záväzky, ktoré vznikli do prijatia tejto ústavy, zostávajú pre Spojené štáty rovnako platné za tejto ústavy, ako boli za Konfederácie.

Táto ústava, zákony Spojených štátov vydané na jej základe, ako aj všetky zmluvy, ktoré sú alebo budú uzavreté v mene Spojených štátov, sú najvyšším právom krajiny; sudcovia všetkých štátov sú nimi viazaní aj v tom prípade, ak by sa v ústave či zákonoch niektorého zo štátov vyskytli protichodné ustanovenia.

Senátori a členovia Snemovne reprezentantov, členovia zákonodarných orgánov jednotlivých štátov, ako aj všetci nositelia výkonnej a súdnej moci tak v Spojených štátoch, ako aj v jednotlivých štátoch, sú viazaní prisahou alebo slávnostným sľubom dodržiavať túto ústavu; na obsadenie úradu či plnenie akejkoľvek spoločenskej povinnosti (Public Trust) v Spojených štátoch sa však nesmie ako podmienka vyžadovať žiadne náboženské vyznanie.

ČLÁNOK VII.

Ratifikácia konventmi deviatich štátov je dostatočná na platnosť tejto ústavy v štátoch, ktoré ju týmto spôsobom schvália.

Prijaté jednomyseľným súhlasom štátov 17. septembra 1787 a dvanástimi nezávislými štátmi Spojených štátov amerických. Na dôkaz svedectva pripájame svoje mená.

George Washington

predsedajúci a zástupca Virginie

New Hampshire: *John Langdon, Nicholas Gilman*

Massachusetts: *Nathaniel Gorham, Rufus King*

Connecticut: *Wm. Saml. Johnson, Roger Sherman*

New York: *Alexander Hamilton*

New Jersey: *Wil. Livingston, David Brearley, Wm. Paterson, Jona. Dayton,*

Pennsylvania: *B. Franklin, Thomas Mifflin, Robt. Morris, Geo. Clymer, Thos. FitzSimons, Jared Ingersoll, James Wilson, Gouv. Morris*

Delaware: *Geo. Read, Gunning Bedford, jun., John Dickinson, Richard Bassett, Jaco. Broom*

Maryland: *James McHenry, Dan of St. Thos. Jenifer Danl. Carroll*

Virginia: *John Blair, James Madison, Jr.*

Severná Karolina : *Wm. Blount, Richd. Dobbs Spaight, Hu. Williamson*

Južná Karolina: *J. Rutledge, Charles Cotesworth Pinckney, Charles Pinckney, Pierce Butler*

Georgia: *William Few, Abr. Baldwin*

Potvrdenie správnosti:

William Jackson, tajomník

17. septembra 1787

DODATKY I

(Prvých desať dodatkov je známych pod

D O D A T K

Kongres nesmie vydávať zákony zaväzujúce štáty, ktoré by zakazovali slobodné vyznávanie náboženstva rovnako nesmie vydávať zákony obmedzujúce právo ľudu pokojne sa zhromažďovať na účelom žiadosti o nápravu krivd.

D O D A T O

Dobre organizovaná milícia je nevyhnutnosťou každého štátu; právo ľudu držať a nosiť zbraň je nezmeniteľné.

D O D A T O I

Nijaký vojak nesmie byť v čase mieru uľavovaný štátom; platí to aj v čase vojny, iba ak zákon určí inak.

DODATKY K ÚSTAVE

(Prvých desať dodatkov je známych pod názvom Listina práv)

DODATOK I.

Navrhnutý 25. septembra 1789
Ratifikovaný 15. decembra 1791

Kongres nesmie vydávať zákony zavádzajúce nejaké náboženstvo alebo zákony, ktoré by zakazovali slobodné vyznávanie nejakého náboženstva; rovnako nesmie vydávať zákony obmedzujúce slobodu slova alebo tlače; alebo právo ľudu pokojne sa zhromažďovať a právo podávať štátnym orgánom žiadosti o nápravu krivd.

DODATOK II.

Navrhnutý 25. septembra 1789
Ratifikovaný 15. decembra 1791

Dobre organizovaná milícia je nevyhnutná v záujme bezpečnosti slobodného štátu; právo ľudu držať a nosiť zbrane nesmie byť preto obmedzované.

DODATOK III.

Navrhnutý 25. septembra 1789
Ratifikovaný 15. decembra 1791

Nijaký vojak nesmie byť v čase mieru ubytovaný v dome bez súhlasu jeho vlastníka; platí to aj v čase vojny, iba ak by sa tak stalo spôsobom, ktorý určí zákon.

DODATOK IV.

Navrhnutý 25. septembra 1789
Ratifikovaný 15. decembra 1791

Právo ľudu na ochranu osobnej a domovej slobody, písomnosti a majetku, nesmie byť porušované neoprávnenými prehliadkami a konfiškáciami; nesmie byť vydaný žiaden príkaz, ktorý by sa neopieral o zdôvodnené zistenie, doložené prisahou alebo iným spôsobom (Supported by Oath or Affirmation) a ktorý by neobsahoval presné určenie miesta, ktoré sa má prehľadať a presný opis osôb, ktoré majú byť zadržané, alebo vecí, ktoré majú byť zhabané.

DODATOK V.

Navrhnutý 25. septembra 1789
Ratifikovaný 15. decembra 1791

Žiadna osoba sa nemôže zodpovedať z hrdelného zločinu alebo iného ťažkého trestného činu bez toho, aby na ňu nebola podaná žaloba alebo nebol vznesený formálne obvinenie (Presentment or Indictment) zo strany Veľkej poroty (Grand Jury), okrem prípadov, ktoré sa udiali v pozemných alebo námorných ozbrojených silách alebo v milícii počas výkonu služby v čase vojny alebo vážneho ohrozenia verejnej bezpečnosti; nikto nesmie byť dvakrát trestaný ohrozením života alebo zdravia pre ten istý protiprávny čin; nikto nesmie byť nútený svedčiť v trestných veciach sám proti sebe; nikto nesmie byť zbavený života, slobody alebo majetku bez riadneho zákonného postupu (Due Process of Law); súkromný majetok nemôže byť vyvlastnený bez spravodlivého odškodnenia.

DODATOK VI.

Navrhnutý 25. septembra 1789
Ratifikovaný 15. decembra 1791

V každom trestnom procese má obžalovaný právo na rýchle a verejné pojednanie pred nestrannou porotou štátu a obvodu, na ktorých území mal byť trestný čin spáchaný a ktoré sú príslušné podľa zákona; právo byť in-

formovaný o charaktere a dôvodoch svedkami obžaloby; má tiež právo predvolať svedkov vo svoj prospech.

DODATOK VII.

V súdnych sporoch podľa obyčajnej noty sporu presahuje dvadsať dolárov hodovanie a nijakú skutočnosť, ktorú sa má prejednávajúť akýkoľvek súd Spojených štátov, alebo súd obecného práva.

DODATOK VIII.

Nesmú sa vyžadovať neprimerané pokuty, ani stanovovať kruté a neobvyklé tresty.

DODATOK IX.

Výpočet určitých práv v ústave sa nepočíta ako zľahčovanie ostatných práv, ktoré sú v ústave stanovené.

formovaný o charaktere a dôvodoch obžaloby a byť konfrontovaný so svedkami obžaloby; má tiež právo prostredníctvom štátnych orgánov dať predvolať svedkov vo svoj prospech a mať na svoju obranu obhajcu.

DODATOK VII.

Navrhnutý 25. septembra 1789

Ratifikovaný 15. decembra 1791

V súdnych sporoch podľa obyčajového práva (Common law), pokiaľ hodnota sporu presahuje dvadsať dolárov, je zachované právo na porotné rozhodovanie a nijakú skutočnosť, ktorú už prejednal porotný súd, nemôže prejednávať akýkoľvek súd Spojených štátov inak, než podľa pravidiel všeobecného práva.

DODATOK VIII.

Navrhnutý 25. septembra 1789

Ratifikovaný 15. decembra 1791

Nesmú sa vyžadovať neprimerane vysoké kaucie, ukladať neprimerané pokuty, ani stanovovať kruté a neobvyklé tresty.

DODATOK IX.

Navrhnutý 25. septembra 1789

Ratifikovaný 15. decembra 1791

Výpočet určitých práv v ústave sa nesmie vysvetľovať ako popieranie alebo zľahčovanie ostatných práv, ktoré sú ponechané ľudu.

DODATOK X.

Navrhnutý 25. septembra 1789

Ratifikovaný 15. decembra 1791

Právomoci, ktoré ústava nezverila Spojeným štátom, ani nezakázala štátom Únie, sú vyhradené jednotlivým štátom alebo ľudu.

DODATOK XI.

Navrhnutý 4. marca 1794

Ratifikovaný 7. februára 1798

Súdna moc Spojených štátov sa nesmie vysvetľovať v tom zmysle, že sa vzťahuje na akýkoľvek súdny proces rozhodovaný podľa práva alebo spravodlivosti (in Law or Equity), ktorý bol začatý alebo vedený proti jednému zo štátov Únie občanmi iného štátu, alebo občanmi či poddanými z ktoréhokoľvek cudzieho štátu.

DODATOK XII.

Navrhnutý 8. decembra 1803

Ratifikovaný 15. júna 1804

Volitelia sa zídu v rámci svojich štátov a hlasujú hlasovacimi listkami o prezidentovi a viceprezidentovi, z ktorých aspoň jeden nesmie byť občanom toho istého štátu, ktorého sú sami prislušníkami; na hlasovacom listku označia osobu, za ktorú hlasujú ako za prezidenta, a na inom listku osobu, za ktorú hlasujú ako za viceprezidenta; zostavia osobitné listiny všetkých osôb, ktoré získali hlasy na miesto prezidenta, a všetkých osôb, ktoré získali hlasy na miesto viceprezidenta, s uvedením počtu hlasov, ktoré získali obaja kandidáti; tieto listiny podpíšu a overia a zapečatené ich odošlú do sídla vlády Spojených štátov, do rúk predsedu Senátu. Predseda Senátu za prítomnosti členov Senátu a Snemovne reprezentantov otvorí všetky overené listiny a potom sa sčítavajú hlasy. Osoba, ktorá ako kandidát na prezidenta dostala najvyšší počet hlasov, stane sa prezidentom, ak je tento počet väčší ako polovica celkového počtu voliteľov. Ak nikto nezíska väčšinu, prezidenta ihneď zvolí hlasovacimi listkami Snemovňa reprezentantov

z troch kandidátov, ktorí získali najväčší počet hlasov; ak žiadna osoba nezískala väčšinu hlasov, zvolí sa prezident a viceprezident sa odovzdajú hlasy podľa štátov, ktoré majú spolu jeden hlas; na toto zvolenie je potrebná prítomnosť jedného alebo viacerých zástupcov (kvórum), pričom na zvolenie je potrebná prítomnosť všetkých štátov. [Pokiaľ Snemovňa reje zvolbu, nezvoli prezidenta do najbližšieho termínu; ak sa nezvolí prezident, zvolí sa viceprezident, rovnako ako v prípade iných ústavou stanovených voľieb.]¹²

Kandidát na viceprezidenta, ktorý získal najvyšší počet hlasov, ak je tento počet väčší ako polovica počtu voliteľov; pokiaľ žiadna osoba nezískala väčšinu hlasov, zvolí sa prezident a viceprezident z dvoch osôb, ktoré dostali najvyšší počet hlasov; zvolenie sa vyžaduje prítomnosť dvoch tretín členov Snemovne reprezentantov; na zvolenie súhlas nadpolovičnej väčšiny členov Snemovne reprezentantov; ak nie je v zmysle ústavy voliteľná na úrad ani za viceprezidenta Spojených štátov.

DODATOK

Oddiel 1. V Spojených štátoch a na celú jurisdikciu, je zakázané otroctvo i nevoľnosť, pokiaľ nejde o výkon trestu za spáchaný zločin.

Oddiel 2. Kongres vykoná ustanovenie nodarstve.

¹² Ustanovenie bolo zrušené 3. oddielom XX. dodatku.

z troch kandidátov, ktorí získali najväčší počet hlasov. Pri tejto voľbe prezidenta sa odovzdajú hlasy podľa štátov, a to tak, že predstavitelia každého štátu majú spolu jeden hlas; na toto hlasovanie je nevyhnutná prítomnosť jedného alebo viacerých zástupcov minimálne z dvoch tretín štátov (kvórum), pričom na zvolenie je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých štátov. [Pokiaľ Snemovňa reprezentantov, ak na ňu prejde právo voľby, nezvolí prezidenta do najbližšieho 4. marca, potom zastáva úrad prezidenta viceprezident, rovnako ako v prípade úmrtia prezidenta alebo v prípade iných ústavou stanovených dôvodov jeho nespôsobilosti vykonávať svoju funkciu].¹²

Kandidát na viceprezidenta, ktorý získa najväčší počet hlasov, je zvolený za viceprezidenta, ak je tento počet väčší ako polovica celkového počtu voliteľov; pokiaľ žiadna osoba nezíska takúto väčšinu, zvolí Senát viceprezidenta z dvoch osôb, ktoré dostali najväčší počet hlasov; na toto hlasovanie sa vyžaduje prítomnosť dvoch tretín z celkového počtu senátorov a na zvolenie súhlas nadpolovičnej väčšiny jej celkového počtu. Osoba, ktorá nie je v zmysle ústavy voliteľná na úrad prezidenta, nemôže byť zvolená ani za viceprezidenta Spojených štátov.

D O D A T O K X I I I .

Navrhnutý 13. januára 1865

Ratifikovaný 6. decembra 1865

Oddiel 1. V Spojených štátoch a na celom území, ktoré podlieha pod ich jurisdikciu, je zakázané otroctvo i nevoľníctvo (Involuntary Servitude), pokiaľ nejde o výkon trestu za spáchaný a riadne dokázaný zločin.

Oddiel 2. Kongres vykoná ustanovenie tohto článku v príslušnom zákonodarstve.

¹² Ustanovenie bolo zrušené 3. oddielom XX. dodatku Ústavy USA.

Navrhnutý 13. júna 1866

Ratifikovaný 9. júla 1868

Oddiel 1. Všetky osoby narodené alebo naturalizované v Spojených štátoch a podriadené ich jurisdikcii sú občanmi Spojených štátov a štátu, ktorého sú obyvateľmi. Žiaden štát nemá právo vydať alebo vykonávať zákon, ktorý by obmedzoval slobody alebo výsady občanov Spojených štátov; žiaden štát nemá právo pozbaviť ktorúkoľvek osobu života, osobnej slobody alebo majetku bez riadneho zákonného postupu; ani nemá právo odoprieť ktorejkoľvek osobe, ktorá podlieha jeho právomoci, rovnakú ochranu zákona (Equal Protection of Law).

Oddiel 2. Členovia Snemovne reprezentantov musia byť rozdelení medzi jednotlivé štáty podľa počtu ich obyvateľstva; pritom sa počítajú všetci obyvatelia štátu okrem Indiánov, ktorí neplatia dane. Ak by však pri voľbách voliteľov prezidenta, viceprezidenta, členov Snemovne reprezentantov, úradníkov alebo sudcov v niektorom štáte došlo k odopreniu alebo obmedzeniu volebného práva obyvateľom mužského pohlavia, občanom Spojených štátov starším ako 21 rokov, okrem prípadov, keď im toto právo bolo odňaté pre ich účasť na vzbure alebo pre iný zločin, zastúpenie štátu musí byť znížené v takej miere, o ktorú bol v tomto štáte znížený počet oprávnených voličov.

Oddiel 3. Nikto sa nemôže stať senátorom alebo reprezentantom v Kongrese, voliteľom prezidenta a viceprezidenta, zastávať akúkoľvek občiansku alebo vojenskú funkciu v službách Spojených štátov alebo ktoréhokoľvek štátu, pokiaľ ako člen Kongresu alebo funkcionár Spojených štátov alebo ako člen zákonodarného zboru ktoréhokoľvek štátu, alebo ako výkonný úradník alebo sudca niektorého štátu zložil prisahu, že bude dodržiavať Ústavu Spojených štátov a potom sa zúčastnil na povstaní alebo vzbure proti tejto ústave a pomáhal alebo poskytoval podporu jej nepriateľom. Kongres však môže dvoma tretinami hlasov v každej snemovni zrušiť takéto obmedzenie práv.

Oddiel 4. Záväznosť štátneho dlhu Spojených štátov, ktorý vznikol v súlade so zákonom vrátane dlhov, ktoré vznikli v dôsledku uhradenia dô-

chodkov a odmien za služby vykonané vzbure, je nepopierateľná. Avšak ak živý štát neprevezme na seba záväzky povstania alebo vzbury proti dohodanú náhradu za stratu alebo oslabenie väzky a finančné nároky sa budú p

Oddiel 5. Kongres vykoná ustanovenia o nodarstve.

DODATOK

Oddiel 1. Spojené štáty, ani ktorýkoľvek štát, nemôže obmedziť volebné právo z dôvodu rasy, farby pleti alebo bý

Oddiel 2. Kongres vykoná ustanovenia o nodarstve.

DODATOK

Kongres má právo určiť a vyberať bez toho, aby ich rozdeľoval medzi štáty, počet sčítanie obyvateľstva.

chodkov a odmien za služby vykonávané pri potlačení povstania alebo vzbury, je nepopierateľná. Avšak ani Spojené štáty, ani žiaden ich jednotlivý štát neprevezme na seba záväzok zaplatiť dlhy, ktoré vznikli pri podpore povstania alebo vzbury proti Spojeným štátom, alebo zaplatiť požadovanú náhradu za stratu alebo oslobodenie otroka; všetky takéto dlhy, záväzky a finančné nároky sa budú považovať za nezákonné a neplatné.

Oddiel 5. Kongres vykoná ustanovenie tohto článku v príslušnom zákonodarstve.

DODATOK XV.

Navrhnutý 26. februára 1869

Ratifikovaný 3. februára 1870

Oddiel 1. Spojené štáty, ani ktorýkoľvek ich jednotlivý štát nesmú odmietnuť ani obmedziť volebné právo žiadnemu občanovi Spojených štátov z dôvodu rasy, farby pleti alebo bývalého otroctva.

Oddiel 2. Kongres vykoná ustanovenie tohto článku v príslušnom zákonodarstve.

DODATOK XVI.

Navrhnutý 12. júla 1909

Ratifikovaný 3. februára 1913

Kongres má právo určiť a vyberať dane z príjmov z akýchkoľvek zdrojov bez toho, aby ich rozdeľoval medzi jednotlivé štáty a bez ohľadu na akékoľvek sčítanie obyvateľstva.

DODATOK XVII.

Navrhnutý 13. mája 1912
Ratifikovaný 8. apríla 1913

V Senáte Spojených štátov zastupujú každý štát vždy dvaja senátori, ktorých volia obyvatelia štátu na dobu šesť rokov. Každý senátor má jeden hlas. Volitelia v každom štáte musia spĺňať požiadavky kladené na voličov najpočetnejšej komory zákonodarného zboru príslušného štátu.

Ak sa uvoľnia miesta v zastúpení niektorého štátu v Senáte, jeho orgán poverený výkonnou mocou vyhlási voľby na ich obsadenie; zákonodarný orgán štátu môže poveriť výkonnú moc, aby vymenovala do Senátu zástupcu štátu až do času, keď ľud voľbami, podľa spôsobu, ktorý určí zákonodarný orgán, obsadí takéto uvoľnené miesta.

Tento dodatok nemožno vysvetľovať tak, akoby sa týkal voľby alebo funkčného obdobia senátora, ktorý bol zvolený pred tým, ako dodatok nadobudne platnosť a stane sa súčasťou ústavy.

DODATOK XVIII.

Navrhnutý 18. decembra 1917
Ratifikovaný 16. januára 1919

Oddiel 1. [Rok po ratifikácii tohto článku sa zakazuje výroba, predaj alebo preprava alkoholických nápojov (Intoxicating Liquors), ich dovoz a vývoz s cieľom použiť ich na území Spojených štátov a na všetkých územiach, ktoré podliehajú ich jurisdikcii.

Oddiel 2. Kongres a jednotlivé štáty sú spoločne oprávnené vykonať ustanovenie tohto článku v príslušnom zákonodarstve.

Oddiel 3. Článok nenadobudne platnosť, ak ho neschvália (neratifikujú) zákonodarné zbory jednotlivých štátov ako dodatok k ústave do siedmich rokov od dátumu, v ktorom im ho Kongres v súlade s ústavou predloží na schválenie].¹³

¹³ Dodatok bol zrušený I. oddielom XXI. dodatku Ústavy USA.

DODATOK

Spojené štáty ani ktorýkoľvek jednotlivý štát nemá právo obmedziť volebné právo občanov Spojených štátov, ktorí sú oprávnení hlasovať, a vykonať ustanovenie tohto článku.

DODATOK

Oddiel 1. Funkčné obdobie prezidenta začne sa dňa 20. januára a funkčné obdobie zástupcov sa skončí napoludnie 3. januára. Ak tieto funkčné obdobia skončili, keby tieto funkčné obdobia začali, začne sa funkčné obdobie ich nástupcov.

Oddiel 2. Kongres sa bude schádzať na začiatku januára a začne sa napoludnie 3. januára, ak to bude potrebné.

Oddiel 3. Ak zvolený prezident zomrie alebo odstúpi pred začiatkom svojho funkčného obdobia, stane sa prezidentom zvolený prezident pred začiatkom svojho funkčného obdobia. Ak zvolený prezident zomrie alebo odstúpi pred začiatkom svojho funkčného obdobia, bude zvolený prezident pred začiatkom svojho funkčného obdobia. Kongres môže zákonom ustanoviť, v prípade, keď zvolený prezident zomrie alebo odstúpi pred začiatkom svojho funkčného obdobia, ako akým spôsobom sa vyberie osoba, ktorá bude vykonávať úrad prezidenta. Táto osoba bude vykonávať úrad prezidenta alebo viceprezidenta nenadobudnúť funkciu.

DODATOK XIX.

Navrhnutý 4. júna 1919

Ratifikovaný 18. augusta 1920

Spojené štáty ani ktorýkoľvek jednotlivý štát nesmú odoprieť ani obmedziť volebné právo občanov Spojených štátov z dôvodov pohlavia. Kongres vykoná ustanovenie tohto článku v príslušnom zákonodarstve.

DODATOK XX.

Navrhnutý 3. marca 1932

Ratifikovaný 23. januára 1933

Oddiel 1. Funkčné obdobie prezidenta a viceprezidenta sa skončí napoludnie 20. januára a funkčné obdobie senátorov a členov Snemovne reprezentantov sa skončí napoludnie 3. januára v tom roku, v ktorom by sa tieto funkčné obdobia skončili, keby tento článok nebol ratifikovaný; následne sa začne funkčné obdobie ich nástupcov.

Oddiel 2. Kongres sa bude schádzať najmenej raz do roka; jeho zasadnutie sa začne napoludnie 3. januára, ak Kongres zákonom nestanovi iný deň.

Oddiel 3. Ak zvolený prezident zomrie pred začiatkom svojho funkčného obdobia, stane sa prezidentom zvolený viceprezident. Ak prezident nebude zvolený pred začiatkom svojho funkčného obdobia, alebo ak zvolený prezident strati spôsobilosť na výkon funkcie, zvolený viceprezident bude vykonávať úrad prezidenta dovtedy, kým prezident nenadobudne spôsobilosť. Kongres môže zákonom rozhodnúť, ako sa bude postupovať v prípade, keď zvolený prezident i zvolený viceprezident stratia spôsobilosť vykonávať svoju funkciu, a kto bude vykonávať úrad prezidenta alebo akým spôsobom sa vyberie osoba, ktorá bude vykonávať úrad prezidenta. Táto osoba bude vykonávať úrad prezidenta dovtedy, kým prezident alebo viceprezident nenadobudnú spôsobilosť na výkon svojej funkcie.

Oddiel 4. Kongres je oprávnený zákonom upraviť postup v prípade, ak zomrie jedna z osôb, z ktorých Snemovňa reprezentantov môže zvoliť prezidenta, keď na ňu prejde toto právo, a postup v prípade, ak zomrie jedna z osôb, z ktorých môže Senát zvoliť viceprezidenta, ak na Senát prejde toto právo.

Oddiel 5. Oddiel 1. a 2. nadobudnú platnosť 15. októbra po ratifikácii tohto článku.

Oddiel 6. Tento článok nenadobudne platnosť, ak ho ako dodatok k ústave neratifikujú tri štvrtiny zákonodarných orgánov jednotlivých štátov do siedmich rokov od dátumu, v ktorom im bude predložený.

D O D A T O K X X I .

Navrhnutý 20. februára 1933
Ratifikovaný 5. decembra 1933

Oddiel 1. Týmto sa zrušuje XVIII. dodatok k Ústave Spojených štátov.

Oddiel 2. Prevoz alebo dovoz alkoholických nápojov do ktoréhokoľvek štátu, územia alebo džzavy Spojených štátov, za účelom predaja alebo spotreby, je zakázaný, ak to odporuje jeho zákonom.

Oddiel 3. Tento článok nenadobudne platnosť, ak ho ako dodatok k ústave neratifikujú konventy v jednotlivých štátoch v súlade s ústavou, do siedmich rokov od dátumu, v ktorom ho Kongres predloží štátom.

D O D A T O K X X I I .

Navrhnutý 24. marca 1947
Ratifikovaný 27. februára 1951

Oddiel 1. Nikto nemôže byť zvolený za prezidenta viac ako dvakrát a žiadna osoba, ktorá bola prezidentom alebo vykonávala jeho funkciu dlhšie ako dva roky z obdobia, v ktorom bola za prezidenta zvolená iná osoba, nemôže byť zvolená za prezidenta viac ako jeden raz. Toto ustanovenie sa

nevzťahuje na osobu, ktorá vykonáva gres navrhol toto ustanovenie a neb vykonáva funkciu prezidenta v čase, nosť, zachovať si túto funkciu alebo ca funkčného obdobia.

Oddiel 2. Tento článok nenadobudne ve neratifikujú zákonodarné orgány do siedmich rokov odo dňa, keď hci.

D O D A T O K

Oddiel 1. Okres, ktorý je sídlom v bom, ktorý stanovuje Kongres, volit čte, ktorý zodpovedá súčtu počtu se mal nárok, keby mal postavenie štát čet voliteľov štátu s najmenším poč k tým, ktorých určia štáty, a pre voľ kladajú za voliteľov určených štát ukladá dvadsiaty dodatok, sa schádz

Oddiel 2. Kongres vykoná ustanovi nodarstve.

nevzťahuje na osobu, ktorá vykonáva funkciu prezidenta v čase, keď Kongres navrhol toto ustanovenie a nebráni osobe, ktorá je prezidentom alebo vykonáva funkciu prezidenta v čase, keď toto ustanovenie nadobudne platnosť, zachovať si túto funkciu alebo vykonávať funkciu prezidenta do konca funkčného obdobia.

Oddiel 2. Tento článok nenadobudne platnosť, ak ho ako dodatok k ústave neratifikujú zákonodarné orgány v troch štvrtinách jednotlivých štátov do siedmich rokov odo dňa, keď ho Kongres predloží štátom na ratifikáciu.

D O D A T O K   X X I I I .

Navrhnutý 21. júna 1960

Ratifikovaný 29. marca 1961

Oddiel 1. Okres, ktorý je sídlom vlády Spojených štátov, vyberá spôsobom, ktorý stanovuje Kongres, voliteľov prezidenta a viceprezidenta v počte, ktorý zodpovedá súčtu počtu senátorov a reprezentantov, na ktorý by mal nárok, keby mal postavenie štátu. Ich počet však nesmie prevýšiť počet voliteľov štátu s najmenším počtom obyvateľov. Volitelia sa pripoja k tým, ktorých určia štáty, a pre voľbu prezidenta a viceprezidenta sa pokladajú za voliteľov určených štátom; na plnenie povinností, ktoré im ukladá dvadsiaty dodatok, sa schádzajú v okrese (District).

Oddiel 2. Kongres vykoná ustanovenie tohto článku v príslušnom zákonodarstve.

D O D A T O K   X X I V .

Navrhnutý 27. augusta 1962
Ratifikovaný 23. januára 1964

Oddiel 1. Spojené štáty alebo ktorýkoľvek štát nesmú odmietnuť alebo obmedziť volebné právo občanov Spojených štátov v primárnych voľbách alebo v ďalších voľbách prezidenta alebo viceprezidenta alebo voliteľov prezidenta alebo viceprezidenta alebo senátorov alebo reprezentantov do Kongresu z dôvodu nezaplatenia akejkoľvek všeobecnej alebo inej dane.

Oddiel 2. Kongres vykoná ustanovenie tohto článku v príslušnom zákonodarstve.

D O D A T O K   X X V .

Navrhnutý 6. júla 1965
Ratifikovaný 10. februára 1967

Oddiel 1. Ak bude prezident pozbavený úradu, zomrie alebo rezignuje na svoj úrad, stane sa prezidentom viceprezident.

Oddiel 2. Vždy, keď sa uvoľní úrad viceprezidenta, prezident navrhne kandidáta na viceprezidenta, ktorý prevezme úrad, len čo ho potvrdia väčšinou svojich hlasov obidve snemovne Kongresu.

Oddiel 3. Kedykoľvek prezident odovzdá dočasnému predsedovi Senátu a predsedovi Snemovne reprezentantov písomné vyhlásenie, že nie je spôsobilý vykonávať právomoci a povinnosti svojho úradu, a pokiaľ im nedoručí písomné vyhlásenie o opaku, tieto právomoci a povinnosti vykonáva viceprezident ako úradujúci prezident.

Oddiel 4. Kedykoľvek viceprezident a väčšina vedúcich departmentov exekutívy alebo iného podobného orgánu, ktorý Kongres môže zriadiť svojím zákonom, odovzdá dočasnému predsedovi Senátu a predsedovi Snemovne reprezentantov písomné vyhlásenie, že prezident nie je spôsobilý vykonávať právomoci a povinnosti svojho úradu, prevezme viceprezident právomoci a povinnosti úradu prezidenta, ako úradujúci prezident.

Po tom, ako prezident odovzdá dočasnému predsedovi Snemovne reprezentantov písomné vyhlásenie, že prezident nie je spôsobilý vykonávať právomoci a povinnosti svojho úradu, a pokiaľ im nedoručí písomné vyhlásenie o opaku, tieto právomoci a povinnosti vykonáva viceprezident ako úradujúci prezident.

D O D A T O K

Oddiel 1. Volebné právo občanov Spojených štátov nesmú Spojené štáty ani ktorýkoľvek štát odobrať.

Oddiel 2. Kongres vykoná ustanovenie tohto článku v príslušnom zákonodarstve.

D O D A T O K

Žiadny zákon, ktorý zmení odmenu za to, že sa stane prezidentom, nemôže nadobudnúť platnosť pred tým, ako sa stane prezidentom.

Po tom, ako prezident odovzdá dočasnému predsedovi Senátu a predsedovi Snemovne reprezentantov písomné vyhlásenie, že nespôsobilosť pominula, prevezme prezident právomoci a povinnosti svojho úradu, ak viceprezident a väčšina vedúcich departmentov exekutívy alebo iného podobného orgánu, ktorý Kongres môže zriadiť svojím zákonom, do štyroch dní neodovzdá dočasnému predsedovi Senátu a predsedovi Snemovne reprezentantov písomné vyhlásenie, že prezident nie je schopný vykonávať právomoci a povinnosti svojho úradu. V tomto prípade o spornej otázke rozhodne ihneď Kongres na zasadnutí, ktoré sa zide za týmto účelom do štyridsaťosem hodín. Ak Kongres v priebehu 21 dní odo dňa, keď prijal druhé písomné vyhlásenie viceprezidenta, alebo ak v tom čase Kongres nezasadal, v priebehu 21 dní od dátumu svojho zvolania, rozhodne dvojtretinovou väčšinou v oboch snemovniach, že prezident nie je spôsobilý vykonávať právomoci a povinnosti svojho úradu, pokračuje viceprezident v ich vykonávaní ako úradujúci prezident; ak sa tak nestane, ujme sa prezident právomoci a povinnosti svojho úradu.

DODATOK XXVI.

Navrhnutý 23. marca 1971

Ratifikovaný 1. júla 1971

Oddiel 1. Volebné právo občanov Spojených štátov starších ako osemnásť rokov nesmú Spojené štáty ani ktorýkoľvek štát odňať ani obmedziť z dôvodu veku.

Oddiel 2. Kongres vykoná ustanovenie tohto článku v príslušnom zákonodarstve.

DODATOK XXVII.

Navrhnutý 25. septembra 1789

Ratifikovaný 12. mája 1992

Žiadny zákon, ktorý zmení odmenu za službu senátorom a reprezentantom, nemôže nadobudnúť platnosť pred voľbami do Snemovne reprezentantov.

With the compliments of the American Reference Center

*Embassy of the United States of America
P.O. BOX 309
814 99 Bratislava 1, Slovak Republic
Tel: (+421-2) 5922 3123
Fax: (+421-2) 5441 8862
www.usembassy.sk*

Distributed by
UNITED STATES INFORMATION SERVICE
EMBASSY OF THE UNITED STATES OF AMERICA
Produced by
REGIONAL PROGRAM OFFICE, VIENNA

RPO 9702-029 SLOVAK
(U.S. Constitution)